

Handläggare
Jessica Oldin Lazaroff
Telefon: 08-50809167**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2025-12-11

Remiss av Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS
2025/1133

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av *Revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid* för yttrande till kommunstyrelsen senast den 30 december 2025.

Förskolenämnden har utifrån uppdrag i budget 2025 reviderat riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid. De föreslagna ändringarna i riktlinjerna utgår från ett förtydligat och förstärkt barnperspektiv samtidigt som vårdnadshavares möjlighet till omsorg utanför ordinarie förskola, fritidshem och fritidsklubbs ramtider är kvar.

Förskolenämnden föreslår, utöver utökade öppettider, förtydliganden gällande vårdnadshavares gemensamma ansvar vid delad vårdnad. Vidare förtydligas vikten av korrekta och informativa underlag från arbetsgivare. De nya riktlinjerna omfattar även ett nytt avsnitt om barn i behov av särskilt stöd och vilken information verksamheten behöver för att kunna göra en hållbar planering. Vidare föreslås att avsnittet i nuvarande riktlinjer gällande fristående huvudmans möjlighet att söka tillstånd och få bidrag för omsorg på obekväm arbetstid utgår, då behov av plats bedöms kunna tillgodoses med god marginal.

Förvaltningen ställer sig positiv till de reviderade riktlinjerna och uppskattar att de genomförda ändringarna tar ett tydligt avstamp i ett barnperspektiv och vad som är bäst för de barn som vistas i verksamheten.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss för yttrande till kommunstyrelsen senast den 30 december 2025. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, utbildningsnämnden samt stadens samtliga stadsdelsförvaltningar.

Ärendet

I 25 kap. 5§ skollagen (2010:800) anges att kommuner, med hänsyn till föräldrarnas förvärvsarbete och familjens situation i övrigt, ska sträva efter att erbjuda omsorg för barn under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i den omfattning det behövs.

Stockholms stad erbjuder omsorg på obekväm arbetstid för barn till vårdnadshavare som har sin huvudsakliga försörjning genom förvärvsarbete där arbetstiderna ligger utanför ordinarie förskola/fritidshem/fritidsklubbs ramtider, kl. 06.30-18.30.

I det parallella uppdraget *Omorganisation av omsorg på obekväm arbetstid* framgår att verksamheten ska förbättras ur ett barnperspektiv. I förslaget till revidering av riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid förtydligas därför barnperspektivet samtidigt som vårdnadshavares möjlighet till omsorg på obekväm arbetstid finns kvar.

I de reviderade riktlinjerna föreslås öppettiderna i dygnet runt-verksamhet utökas till kl. 17.30 - 07.30 för att ge bättre utrymme för måltider på lämpliga tider för barnet. De föreslagna öppettiderna möjliggör också för vårdnadshavare att själva hämta och lämna barnet i dygnet runt-verksamheten i högre grad.

Med utgångspunkt i barnperspektivet och utifrån Stockholms stads arbetsgivaransvar är omsorg i hemmet en omsorgsform som innebär utmaningar. Detta gäller både avseende att upprätthålla en trygg och säker verksamhet för barnen samt säker arbetsmiljö för medarbetarna. Omsorg i hemmet bör därför tillämpas restriktivt och endast efter särskild prövning i samband med ansökan.

Vilken information och vilka underlag som ska medfölja ansökan om omsorg på obekväm arbetstid förtydligas.

Vårdnadshavare med delad vårdnad förutsätts ta ett större gemensamt ansvar för att barnets behov av omsorg på obekväm arbetstid tillgodoses av vårdnadshavarna.

Barn i behov av särskilt stöd i förskolan behöver beaktas, vilket påverkar omsorg även på obekväm arbetstid. I förslaget till revidering av riktlinjer finns därför ett nytt avsnitt (avsnitt 5) om vad som bör gälla för barn i behov av särskilt stöd. För att kunna

planera på bästa sätt är det av vikt att verksamheten har kännedom om barnets behov. Om anpassningar finns i den verksamhet som barnet vistas i på dagtid ansvarar vårdnadshavaren för att informationen delges ansvariga för omsorg på obekväm arbetstid.

I nuvarande riktlinjer finns ett avsnitt om att bidrag efter ansökan och prövning får lämnas till enskilda huvudmän som vill bedriva omsorg på obekväm arbetstid (3.4). I riktlinjerna framgår (4.8-4.11) att hänsyn då ska tas till behov av antal platser i omsorg på obekväm arbetstid. I nuläget får alla vårdnadshavare som ansöker om plats och uppfyller villkor plats. Antal platser i omsorg på obekväm arbetstid blir fler när verksamheten kommer bedrivas på två platser i Stockholms stad. Förskoleförvaltningen bedömer då att efterfrågan på omsorg på obekväm arbetstid är tillgodosedd och att avsnittet om villkor för fristående utövare kan utgå.

I förskoleförvaltningens jämställdhetsanalys lyfts att ur ett samhällsperspektiv är en kvalitativ och ändamålsenlig verksamhet på obekväm arbetstid viktig. Flertalet som nyttjar omsorg på obekväm arbetstid är kvinnor inom vården. Det är av stor vikt att främja kvinnors möjlighet till förvärvsarbete och självförsörjning. Vid delad vårdnad är det därför viktigt att det i riktlinjerna tydligt framgår att det gemensamma ansvaret för barnet består och därmed omfattar rimliga vistelsetider i omsorg på obekväm arbetstid.

I förskoleförvaltningens barnkonsekvensanalys lyfts att med hänsyn till att barnet vistas i annan verksamhet dagtid ska omsorg på obekväm arbetstid förläggas utifrån ett lämpligt antal dagar i följd. Bedömning görs av ansvarig chef i samråd med förskoleförvaltningen samt i dialog med vårdnadshavarna vid varje enskilt fall med barnets bästa som utgångspunkt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av utvecklingsenheten inom kvalitetsavdelningen i samråd med förskoleavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen uppskattar revideringarna som gjorts i riktlinjerna för omsorg på obekväm arbetstid. Det är bra att staden skapar en tydligare organisation för att tillgodose behovet av omsorg på obekväm arbetstid samt justerar dygnet runt-verksamhetens öppettider med utgångspunkt i ett barnperspektiv och vad som är bäst för barnen som vistas i verksamheten. Förvaltningen förstår rimligheten i att den ökade platskapaciteten, som den nya

organisationen medför, får konsekvensen att enskilda huvudmän inte längre kan ansöka om tillstånd och bidrag för att bedriva omsorg på obekväm arbetstid. Vidare står förvaltningen bakom det tillagda avsnitt om barn i behov av särskilt stöd, som förtydligar föräldrarnas ansvar att överföra den information som krävs för att omsorgen ska bli så bra som möjlig utifrån det enskilda barnets behov.

Förvaltningen föreslår att Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Förslag till reviderade riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid
2. Nuvarande riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid
3. Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2025-11-26
Maria Härenstam, Avdelningschef	2025-11-26